

Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om erstatning ved nektet ombordstigning. Utløpsdato oppholdstillatelse og pass.

Dato

18.10.2019

Saksnummer

2019-01271

Tjenesteytere

Norwegian Air Shuttle

Klager har i det vesentlige anført

Klager skulle reise med Norwegians flyvning DY1990 fra Oslo lufthavn (OSL) til Split (SPU) 9. oktober 2018 kl. 08.05. Ved flyplassen ble klager nektet utreise, der det ble henvist til at klagers permanente oppholdstillatelse utløp 24. november 2018. En flyplassansatt som sjekket klager inn opplyste om at dette var gyldig i tre måneder på tidspunktet for å forlate landet.

Klager hadde forhåndsbestilt timet hos Politiet i Lillestrøm for fornyelse av oppholdstillatelsen. Tillatelsen ble fornyet 26. oktober, og klager har fremlagt dokumentasjon som viser dette. Klager har dessuten kontaktet UDI, som har bekreftet at utløpsdato på oppholdstillatelse ikke er relevant, da oppholdstillatelse ikke kan anses som et reisedokument. Hun viser til at passet hennes er gyldig til og med 17. oktober 2022.

På bakgrunn av det ovennevnte har klager fremsatt krav om refusjon av hennes og ektefellens reise som ble avlyst til kroner 9 900 pr. person. samt tre dager tapt arbeidsfortjeneste til kroner 3 711.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Klager ble nektet ombordstigning på Norwegians flyvning DY1990 fra Oslo lufthavn til Split 9. oktober 2018. Klager er russisk statsborger med russisk pass, men har norsk oppholdstillatelse. Hun ble nektet om bord da reisedokumentene hennes ikke var gyldig mer enn tre måneder etter hjemreise. Oppholdstillatelsen klager fremviste ved innsjekking utløp 24. november 2018, og var dermed gyldig kun én måned etter hjemkomst.

Bakgrunnen for fristen på tre måneder er hva som fremkommer i Timatic. Timatic er et system som brukes overalt i internasjonal flytransport av passasjerer for å sjekke

gjeldende innreisekrav. Det følger av Timatic at russiske statsborgere normalt sett trenger visum for innreise til Kroatia, med mindre passasjerene har oppholdstillatelse. Klager kunne dermed reise uten visum til Kroatia. Dette har den kroatisk ambassaden også bekreftet.

Det følger videre at pass og andre dokumenter må være gyldige i minst tre måneder etter perioden for planlagt opphold. Norwegian mener at dette må tolkes slik at også oppholdstillatelsen må være gyldig i mer enn tre måneder etter hjemkomst. Denne forståelsen har også i etterkant blitt kontrollert med Split lufthavn som har snakket med immigrasjonskontoret på flyplassen. De bekrefter at de håndhever regelverket på denne måten.

Norwegian er på ovennevnte grunnlag av den oppfatning at klager ble nektet ombordstigning på korrekt grunnlag, og at det er passasjerens ansvar og risiko at alle innreisekrav oppfylles. Norwegian har på dette grunnlag avvist klagers krav.

Nemnda bemerker

Passasjerene har i utgangspunktet selv ansvar for at egne reisedokumenter er i orden, og bærer risikoen for eventuelle avvik i forhold til gjeldende regelverk. Forutsetningen er at det foreligger et faktisk avvik.

I dette tilfellet ble klager avvist fordi oppholdstillatelsen utløp mindre enn tre måneder etter hjemreise. Spørsmålet er om det gjelder et krav til varighet av oppholdstillatelse.

Norwegian har vist til at systemet Timatic som gjelder i internasjonal flytransport krever 3 måneders gyldighetstid.

Klager er russisk statsborger, og hadde norsk oppholdstillatelse.

Følgende fremgår av Timatic for russiske borgere for reisen Norge - Kroatia:

"Passport required. Passports and other documents accepted for entry must be valid for a minimum of 3 months beyond the period of intended stay. Visa required, except for passengers with a residence permit issued by Norway for a maximum stay of 90 days."

Norwegian tolker dette slik at også den norske oppholdstillatelsen må være gyldig i mer enn 3 måneder. Nemnda er ikke enig i den forståelsen.

Nemnda kan ikke se at norsk oppholdstillatelse er et "document accepted for entry" i Kroatia. Så lenge oppholdstillatelsen er gyldig i Norge, har klager også rett til å oppholde seg i Schengen-området. Det var ikke noe krav om at klager måtte ha visum til Kroatia, noe som fremgår uttrykkelig av Timatic og i brev fra den kroatisk ambassaden.

Det fremgår av oppholdskortet at man kan oppholde seg i 90 dager i øvrige Schengenland i løpet av en periode på 180 dager. Utover dette er det ingen informasjon

i oppholdskortet som tilsier at det er noen begrensninger for å reise rundt i Schengen-området. Det fremgår også i e-post fra UDI at det ikke gjelder noen regler om at det må gjenstå noen måneder av oppholdskortet for at man skal kunne reise.

Dersom man skal nekte passasjerer å reise på grunnlag av mangelfulle dokumenter, kreves det at gjeldende regelverk er tilgjengelig og tydelig. En tolkning av et saksbehandlingssystem og en e-post fra Split lufthavn er i denne sammenheng ikke tilstrekkelig.

Etter nemndas syn er det ikke sannsynliggjort at det gjelder en regel om at den norske oppholdstillatelsen må vare i mer enn tre måneder for innreise til Kroatia. Norwegian må derfor dekke klagers utgifter på grunn av nektet ombordstigning.

I tilfeller der en passasjer nektes ombordstigning på grunn av utilstrekkelige reisedokumenter, kommer EU-forordning 261/2004 i utgangspunktet ikke til anvendelse, jf. artikkel 2 bokstav j. Dersom passasjerer blir avvist på grunn av reisedokumentene, og det ikke var tilstrekkelig grunnlag for dette, mener nemnda at dette må anses som nektet ombordstigning i forordningens forstand. Klager har da krav på standarderstatning, jf. artikkel 4 nr. 3. Standarderstatningen utgjør 400 euro. Hun har også krav på refusjon av reisen.

Når det gjelder ektefellens utgifter, kan nemnda ikke se at det er tilstrekkelig grunnlag for at Norwegian skal erstatte disse utgiftene. Ektefellen ble ikke nektet ombordstigning.

Når det gjelder tapt arbeidsinntekt på kroner 3 711, kommer utgiftene til fradrag i standarderstatningen, jf. forordningen artikkel 12. Erstatning skal kun utbetales dersom utgiftene overstiger standarderstatningen, noe som ikke er tilfelle her.

Vedtak

Transportklagenemnda - fly anbefaler at Norwegian betaler standarderstatning til klager med 400 euro, samt refunderer hennes utgifter til flybilletter.

Nemndas representanter

Helen Andenæs Sekulic (leder)

Maite de Geus-Cossard (Forbruker Europa)

Thomas Iversen (Forbrukerrådet)

Joachim Sponheim (SAS)

Gøran Jenssen (Widerøe)